

POSUDEK

vedoucí na bakalářskou práci

Jméno a příjmení: Lucie Menclová

Téma práce: Prevence šikany na základních školách

Autorka, Lucie Menclová, se ve své bakalářské práci zaměřuje na problematiku školní šikany a její prevence. Přestože je zvolená problematika v posledních letech centrem odborného i veřejného zájmu a pedagogického úsilí, výzkumy nenaznačují, že by se výskyt šikany a násilí ve školách snižoval. Hledání vhodné prevence a sledování její účinnosti je tedy téma zásadní, společensky vysoce závažné a velmi aktuální.

Bakalářská práce je pojata do dvou celků, teoretického a empirického. Teoretická část sestává ze tří hlavních kapitol. Autorka v první z nich popisuje jednotlivé organizační prvky týkající se celoškolského života, které mají předpokládaný vliv na výskyt či eliminaci šikany. Ve druhé se zaměřuje na preventivní opatření, která bývají realizována na úrovni jednotlivých tříd. Třetí kapitola prezentuje přehled nejrozšířenějších preventivních programů v českých školách, které zároveň představují specifické přístupy k prevenci šikany. Empirickou část tvoří kvantitativní výzkum, v němž se autorka rozhodla sledovat rozdíly mezi školami ve výskytu šikany, v účinnosti při jejím řešení a v míře informovanosti žáků v závislosti na existenci resp. absenci určitého celoškolského programu proti šikaně.

Teoretická část byla strukturována adekvátně. Autorka přistupuje přímo k jádru tématu, postupuje od obecnějších témat ke konkrétním programům a koncepcím prevence proti šikaně. Vychází z dostatečného množství české i zahraniční literatury, v níž nechybí ani výzkumné studie. Prokazuje v něm poměrně dobrý vhled do sledované problematiky, text má také dobrou jazykovou úroveň.

Ve výzkumné části autorka oslovila 127 žáků 7. a 8. ročníků ze tří základních škol, dále jednotlivé metodiky prevence z každé ze sledovaných škol. Spolu s adaptovaným mezinárodním dotazníkem měřícím výskyt šikany (Olweus Bully/Victim Questionnaire) předložila respondentům také vlastní dotazník zaměřený na efektivitu prevence šikany. Autorka stanovila tři hypotézy, které posléze diskutuje se svými nálezy. Výsledky vyhodnocuje pomocí statistických metod X^2 a analýzy variance (ANOVA). Autorka detailně a s velkou pečlivostí analyzuje výzkumné nálezy, které v interpretační části porovnává s poznatky z českých i zahraničních studií. V teoretické i ve výzkumné části práce prokazuje dostatečnou tvořivost a porozumění celkovému kontextu sledované problematiky. Stanovené hypotézy nebyly potvrzeny, práce však poukazuje na některé zajímavé poznatky.

Obsahem diskuse by mohla být otázka, jak si autorka vysvětluje skutečnost, že se ve výzkumu neprojevil efekt preventivních programů v očekávané míře.

Předložená bakalářská práce rozhodně splňuje všechny předepsané požadavky. Vzhledem k výše uvedenému navrhuji její hodnocení známkou:

„výborně“

Doc. Pavlína Janošová, Ph.D.

V Praze dne 29. 5. 2013